

SLOVENSKI

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati: do 30 petič 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inserati petič vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravništvo: Kraljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.
Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.
Poština plačana v gotovini.

Malo odgovora koroškemu janičarju

V Beljaku so začeli izhajati zvezki revije, ki se imenuje »Kärntner Monatshefte«. Prejeli smo drugo, dvojno številko za mesec september, v kateri nahajamo tudi članek, ki se peča z usodo slovenske inteligence na Koroškem. Članek »An die Intellektuellen unserer Irredenta« je napisal neki Franc Celnar, ki priznava, da je po materi slovenskega rodu in kl da tudi po očetu ni nemške krvi. Članek se obrača na naše intelektualce na Koroškem ter jim dopoveduje, da je najbolje, ako se odrečejo slovenskemu rodu, materinskemu jeziku, duhovnemu življenju z jugoslovenskim narodom in ako se kratkoročno pogreznijo v veličastni (!) stomilijonski nemški narod. Ta narod, da ne bo nikdar dopustil, da se mu na jugu vzame prirodna barijera Karavank. Pisec govori o »imperijalistih« onstran Karavank, dovoljuje milostno upravičenost Jugoslavije (!), obžaluje pa usodo Švabov in Kočevarjev. Slovenski intelektualci naj uvidijo, da pomeni germaniziranje na Koroškem prirodni proces, ki ga ne more zadržati nobena človeška sila. O sebi pripoveduje, da je vzrastel v »čisto-nemškem« Celovcu. Od leta 1913, do 1917, da je bil celo »slavofil«, ker da se je uklonil zmotnemu notranjemu glasu krvi. Mož pravi, da pozna Meška, majorja Lavriča, predsednika Orjuna Leontiča. Na Pribečeviču obdružuje premočrnost in močno miselnost. Kljub vsemu temu pa da se je prepiral, kako važnejše je »nemško poslanstvo« pred vsako drugo, tudi pred slovensko mislijo.

Zanimivo je, kaj odgovarja Celnar na vprašanje, ki ga stavlja našemu koroškemu intelektualcu. Kaj hoče koroški Slovenec? Da se njegovim potomci ne germanizirajo! Te nevarnosti mu ni treba, odgovarja Celnar, saj se lahko izseli v Jugoslavijo!

Nato obžaluje koroške Slovence, češ da se slovensčina približuje srbohrvaščini. Zato naj se koroški Slovenci odrečejo materinski in oklenejo nemščine, ker da je »neizmerno zvočna« in lepa slovensčina »Kurenta«. »Tine Gramontove« in drugih pisateljev obsojena, da se pogreznje v državni jezik. Na koncu še mala pridiga slovenskim duhovnikom, češ da bi morali na podlagi svojega duhovniškega poklica varovati napram nemstvu Avstrije lojalnost!

Članek, ki je napisan sicer v mirni obliki, vsebuje vse polno skritih groženj in inektiv proti našemu koroškemu življenju in zlasti proti inteligenci. Iz navedenih argumentov za pomencenje je razvidno, da imamo pred seboj skrajno neinteligentnega in nekulturnega pisca, ki preko ovojev ni pogledal v nobeno knjigo kakega nemškega velikan ali pesnika. Če odbijemo moderno nemško imperijalistično in nasilno politično literaturo, vidimo, da je velika nemška kultura en sam slavospev na notranjo, duševno svobodo, ki so jo i pesniki i modroslovci proglasili kot najvišjo svetnjo človeškega življenja. Samo koroški pritlikavec misli, da govori v imenu nemškega duha, ako propoveduje odpad od materinskega jezika, odpad od prednikov, odpad od zveznosti s slovensko kulturo, od jugoslovenskega naroda.

Narod, ki ima tisočletno pravico do Gospodstva polja, ni imperijalist, nego je tisti, ki je to polje zavajeval s surovo silo, ga pomencoval in nam odvzel slovensko zemljo na Koroškem do Karavank. To imperijalistično nemško voljo dokumentira pisec tudi s tem, da propoveduje in propagira direktni odpad od materinskega jezika, od krvi, od zveznosti s slovensko in jugoslovensko kulturo. Mi pa pravimo: vsakemu človeku bodi dano, da širi in da ustvarja tako, kakor mu veleva srce in duh. To načelo menda ni tuje tudi nemški duševni zgodovini in samo pokvarjeni smejo mesto tega načela oznanjati načelo surove pangermanistične nadoblasti nad drugimi narodi.

Če bi pangermanistični intelektualci na Koroškem spoštovali tradicije nemškega naroda, bi ravnali v smislu mirnih pogodb ter našemu narodu na Koroškem priznali kulturno avtonomijo, popolno svobodo duševnega sožitja z jugoslovenskim narodom. Tako pa ravnajo po tradiciji tiste miselnosti, ki je hotela v imenu neke bajne nemške duševne misije podjarmiti pangermanistično carstvo. Nemško poslanstvo ne obstoja, ker velja za vse narode absolutna notranja svoboda, avtonomija in avtonomnost duha in volje. O misijah govori samo v kolonialnih državah, kjer zgre za izrabljanje podjarmljenih naro-

Antanta balkanskih držav

Važna izjava zunanjega ministra dr. Ninčiča o balkanski zvezi. — Sporazum z Bolgarsko.

Beograd, 1. oktobra. (Izv.) Zunanji minister dr. Ninčič je podal dopisniku sofijske »Slobodne Riječi« važno diplomatično izjavo. Dr. Ninčič povdarja v intervjuu:

Osebnostno verujem, da je zveza balkanskih držav boljša, kakor arbitražna pogodba brez garancij in brez sankcij. Za sedaj smatram, da je še prerano razmotrivanje o sklenitvi take pogodbe. Bodočnost prinese v pogajanjih, kar bo potrebno, prvič da se deloma ustvari atmosfera, ki bo ugodna za sklenitev take zvezne pogodbe. Splošna balkanska zvezna pogodba bo nudila največje sigurnosti.

Glede odnošajev napram Bolgarski je zunanji minister dr. Ninčič izjavil:

»Politični ideal vseh večjih strank v kraljevini SHS je sporazum z Bolgarsko. Splošna atmosfera gre za tem, da se odnošaji razbistrijo.

Zunanji minister dr. Ninčič je glede odnošajev napram Grški izjavil, da je pričakovati nadaljevanje jugoslovensko-grških pogajanj. Zunanji minister presoja ta pogajanja zelo optimistično.

Beograd, 1. oktobra. Iz Aten prihaja privatno poročilo o posvetovanjih

Vprašanje zaštite domačega delavstva

Nekatere podrobnosti o rezultatih interministerijalne konference v Beogradu. — Statistika zunanjega ministrstva je neopolna. — Privatni uradniki tuji državljani ne spadajo pod zaščito zakona o delavcih.

Beograd, 1. oktobra. (Izv.) Vaš dopisnik je na podlagi informacij, ki jih je prejel od merodajnih krogov in zastopnikov industrije, ki so se udeležili dotične konference, v položaju javiti za Slovenijo zanimive podrobnosti o tej konferenci. Znano je, da je v prvi vrsti tangirano industrijsko delavstvo v Sloveniji, kjer je še vedno po točnih izkazih merodajnih korporacij okoli 30.000 brezposelnih domačih delavcev in uradnikov. Omeniti je treba, da je zunanje ministrstvo postopalo napram slovenskemu delavstvu zelo rezervirano in da je skušalo braniti interese Nemčije, ki doslej še ni v Beogradu oficijelno protestirala proti izgonu nemških delavcev. Želeli bi bilo, da bi zunanje ministrstvo navedlo točne podatke o zaposlenju jugoslovenskih delavcev v Italiji, Franciji, Čehoslovski in Avstriji. Ta statistika je neopolna. Vaš dopisnik dobesedno priobčuje informacijo, ki jo je prejel od merodajnih krogov. Poročilo se glasi:

Burja protestov diplomatskih držav je izzvala intervencijo ministrstva zunanjih del pri ministrstvu za socialno politiko, ki je bilo primorano, da skliče interministerijalno konferenco in da vprašanje, ki je izzivalo grožnje inozemskih držav, češ da se bodo iste mere ukrenile tudi napram jugoslovenskim delavcem, ki so v prav znatnih množinah zaposleni v vseh, zlasti v sosednjih državah, uredi in oblaži položaj. Konference, ki se je vršila v ponedeljek do- in popoldne pod predsedstvom ministra za socialno politiko g. Milana Simonovića, so se udeležili zastopniki vseh prizadetih ministrstev, zastopniki trgovskih in obrtniških zbornic ter industrijskih korporacij, kakor udi delavskih zbornic. Pooblaščen minister dr. Rybář je poročal o utemeljenih pritožbah zunanjih diplomatskih zastopnikov, ki so izzvale že tudi represalije napram našemu delavstvu v inozemstvu, n. pr. v Čehoslovski, katere državljani so bili radi ostre in nezakonite prakse, pri nas najbolj prizadeti. Minister dr. Rybář je navajal številčno, koliko naših delavcev je zaposlenih v inozemstvu in koliko tujih delavcev pri nas. Represalije bi nam mogle donesti veliko škodo. Samo v območju našega konzulata v Düsseldorfu je zaposlenih skoraj 40.000 naših državljanov. Tudi razmerje glede drugih držav je za nas zelo neugodno.

dov. Misija nemškega naroda sigurno ni v tem, da druge narode raznaroduje, nego da druge narode pušča pri miru in da raje tekmuje z njimi na polju pravičnega in legalnega kulturnega in civilizatoričnega tekmovanja.

Predaleč bi zašli če bi hoteli podrobno polemizirati s koroškim janičarjem. Naj si zapomni, da obstajajo pravice, ki se ne dajo zabrisati z nobenimi misijami, z glasovanji, z nobenimi vojskami in da zavisi usoda Gosposvetke tudi v bodočnosti le od nas in od nobenega drugega, od volje in moči, od želji in stremiljenj jugoslovenskega naroda!

novooimenovanega grškega poslanika na našem dvoru Polichroniadisa z ministrskim predsednikom Pangalosom in grškim zunanjim ministrom Rendisom. Zunanje ministrstvo o teh posvetovanjih ni dalo natančnih pojasnil. Grška vlada upa, da se reši spor glede solunske cene in da Grška predloži nov načrt pogodbe o solunskem svobodnem pristanišču za Jugoslavijo. Po tem načrtu bi imela jugoslovenska trgovina velike prednosti, ker je cena tako urejena, da bi lahko obvladala ves trgovski promet z Jugoslavijo. Pristanišče naj bi spadalo pod skupno grško-jugoslovensko upravo.

Beograd, 1. oktobra. (Izv.) Iz Bukarešte javljajo, da organ voditelja romunskih seljakov »Meamul Roman« razpravlja o ideji, da bi se ustanovila antanta balkanskih držav. Glavno je, da se Mala antanta razširi na vse balkanske države. Ta ideja je bila simpatično sprejeta od vseh zapadnih veleil in odvsnio je od Romunske kakšno stališče, da zavzame napram temu načrtu. Romunska je zelo zainteresirana na stvari. Na Romunski je ležeče, da se oživotvori ideja antante balkanskih držav.

Po temeljitim referatu ministra dr. O. Rybářa so se oglasili zastopniki drugih ministrstev in stanovskih korporacij. Zastopnik ministrstva trgovine g. dr. Lazarevič je ostro kritiziral, da se dovolj tudi zaposlitev madžarskega in nemškega pisarniškega osebja. Nekatera podjetja delajo celo vloge na ministrstvo v nemškem jeziku.

Zastopnik ministrstva za šume in rudnike je odločno protestiral proti temu, da se dovoljuje poveljevanje nevalificiranih delavcev, ker imamo zlasti v šumarstvu pri nas mnogo nevalificirane osebja.

Generalni tajnik Centrale industrijskih korporacij g. Čurčin je v glavnem kritiziral prakso, ki je dolgotrajna in škodljiva, zahteval je, da se pri vpraševanju specialistov ne delajo ovire in da se jim dovoli daljši rok zaposlitve.

Zastopnik zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani dr. Ivan Pless je podal nekaj zanimivih statističnih podatkov glede Slovenije, zahteval je, da se glede inozemcev-beguncev iz Primorske in Koroške ne vporablja ista merila, kakor glede drugih delavcev.

Zastopnik centrale Delavskih organizacij je zahteval, da se postopek poenostavi, obenem pa, da se z dovoljenjem ne vežejo delavci na posamna podjetja, ampak da je delavcu, ki je dobil dovoljenje, da na razpolago, da sam izbira podjetja. Delavec naj bo prost in ne vezan na posameznike.

Po končani debati je minister za socialno politiko g. Simonović izjavil, da bo v najkrajšem času izdal nov pravilnik, v katerem bo vpošteval vse predložene predloge.

V glavnem bo novi pravilnik določeval, da se v smislu zakona ne sme postopati proti onim delavcem, ki so bili tu že, predno je izšel zakon o zaščiti delavcev (14. junija 1922). Ako se je delavcu, ki je bil pred tem časom zaposlen, že vročila rešitev, ki mu zabranjuje delo v naših podjetjih, bo smel vložiti nanovo prošnjo.

Nameščenci, ki opravljajo višja duševna dela, kakor vodje podjetij, ne spadajo pod določila zakona o zaščiti delavcev. — Nov pravilnik izide še tekom prihodnjih dni.

KRALJEVO POTOVANJE PO DALMACIJI

Zagreb, 1. oktobra. (Izv.) Iz Splita poročajo, da je meščanstvo snoči zopet priredilo veličastno manifestacijo na čast kralju in kraljici. Pevska društva so zapela pred parnikom »Karagjorgje« na pomolu pesem »Iz bratskog zagrlja«. Danes je kraljevska dvojica odpotovala v Šibenik.

NOVA ŽELEZNIŠKA TARIFA

Beograd, 1. oktobra. (Izv.) Danes stopi v veljavo nova uredba prometnega ministrstva o železniških tarifah »le-de blaga«. V najkrajšem času bo objavljena tudi tarifa o osebnem potniškem prometu

Prihod Radića v Zagreb

Zagreb, 1. oktobra. (Izv.) Snoči ob 20.20 je prispel predsednik HSS Stepan Radić iz Zeneve v Zagreb s svojo soprogom Maferko. V Zagreb je prispel tudi njegov osebni tajnik dr. Juraj Krnjević. Sprejem na kolodvoru je bil običajen. Radića so na kolodvoru pozdravili ing. Avgust Košutić, narodni poslanec dr. Pernar in glavni urednik »Dom« Rudolf Herceg. Radić je takoj izjavil, da prinaša najboljšo vesti iz Zeneve. Na zelo naiven način je demantiral vsebino beogradske »Politike« o makedonskem vprašanju. Izjavil je samo, da ni tako govoril, kakor »Politika« piše, da je bil pri predavanju navzoč zunanji minister dr. Ninčič. Značilno je, da ni ničesar odgovoril na vprašanja glede interpelacije, ki jo namerava predložiti narodni skupščini član naše delegacije pri Društvu narodov in radikalni poslanec dr. Vasa Jovanović, ki je tudi prisostvoval predavanjem Stepana Radića v dvorani Atineja.

Čičerinovo potovanje po Evropi

Praga, 30. septembra. V diplomatskih krogih posvečajo posebno pozornost potu Čičerina v Varšavi. Čehoslovski tisk je organiziral posebno zaupljivo službo, da dozna načelne razloge za pot sovjetskega komisarja v Varšavi. V poljskem zunanjem ministrstvu so se vršila med poljskim zunanjim ministrom in Čičerinom zaupna posvetovanja, katerih vsebina ni prišla v javnost. Nemški poslanik v Varšavi se je skušal na vse načine informirati o vsebini pogajanj, toda povsod so mu odklonili točno pojasnila oz. so bili merodajni poljski faktorji rezervirani. Značilno je, da Čičerin ni hotel sprejeti nemškega poslanika. Angleški poslanik je skušal dobiti točna pojasnila o sestanku Skrzynskega in Čičerina. V glavnem gre za vprašanje ruske emigracije. Čičerin je večer ob 21. zapustil Varšavo in odpotoval v Berlin.

Berlin, 30. septembra. (K.) Sovjetski komisar zunanjih zadev Čičerin je danes prispel v Berlin. Na kolodvoru so pozdravili Čičerina zastopniki zunanjega ministrstva in poslaništvo ruske sovjetske republike.

KOMUNISTIČNA ZAROTA PROTI ANGL. KRALJU

Berlin, 1. oktobra. (Izv.) Po vesteh iz Londona je tamonjska policija odkrila veliko komunistično zaroto, koje cilj je bil vporiti na angleškega kralja atentat ter na ta način izzvati v Angliji revolucijo. Angleška policija je sklenila obširne varnostne mere ter podvojila čučenost v vseh angleških pristaniših. Atentat sta pripravljala dva komunistična emisarja, deloma iz Berlina, deloma direktno iz Moskve.

VELIKANSKA POVODENJSKA KATASTROFA V BOSNI

Beograd, 1. oktobra. (Izv.) Prihajajo poročila o velikanski povodenski katastrofi v Drvnti in Prnjavu. Včeraj popoldne je v okolici tle mest divjal strašen ciklon in dež. Reka Ukrina je nanaglo izstopila iz struge ter poplavlila vso ravnino do izliva reke v Savo. Doslej so našli 15 mrtvih. Nad 500 hiš je popolnoma porušeni. Prebivalstvo vseh vasi v tej ravnini je brez hiše in strehe. Škoda je neprecenljiva.

UKAZ O IMENOVANJU NOVIH OFICIRJEV

Beograd, 1. oktobra. (Izv.) Nj. Vel. kralj Aleksander I. je podpisal ukaz o imenovanju novih oficirjev gojencev vojne akademije. Med novimi oficirji je okoli 90 Slovencev.

POSET FRANCOSKEGA GLEDALIŠČA V BEOGRADU

Beograd, 1. oktobra. (Izv.) V kratkem prispjo v Beograd člani pariške »Comedie Française«, ki bodo v Narodnem gledališču podali več francoskih izvirnih iger.

Proces proti Menciji Karničin

Dunaj, 30. septembra. (Izv.) Čitanje obširne obtožnice je trajalo vse dopoldne. Obtožbenka Mencija Karničin je v presekanih besedah navajala svoje burne življenjske dogodke. Ko je bila stara 1 leto, je moral njen oče iz političnih razlogov zapustiti Romunsko in pobegniti na Bolgarsko. Leta 1903, ko so se Makedonci uprli deloma, je bilo mesto Kruševa, kjer se je nahajala, popolnoma požgano. Iz Kruševa je odšla s svojim očetom v Caribrod, kjer je posekala gimnazijo, toda radi boleznij je morala opu-

stiti gimnazijske študije. Njen oče je ustanovil v Caribrodu menialnico: v tem ga je podpirala tudi ona. Leta 1918. je prišla v Monakovo, da bi nadaljevala študije na trgovinski akademiji Med potjo v Monakovo se je spoznala z rodbino Azov in tudi z gospo Bumarov, ki jo je informirala o političnih razmerah v Makedoniji. Priča Bumarov je to odločno zanikala in obtoženka je nato resno in odločno izjavljala, da govori Bumarov neresnico. Obtoženka se sprva ni mnogo brigala za politiko, ko je pa videla razmere v Bolgarski, se je začela aktivno udeleževati političnih akcij. Obtoženka odkritosrčno pripoveduje o makedonskem gibanju in povdarja, da bo o tem govorila zgodovinar. Obtoženka je navajala vse okoliščine, kako se je spoznala z voditeljem makedonskih organizacij vojvodo Panico. Pripoveduje, kako je Panica postal z verzištvom velikanski bogataš za časa vlade Stamboliškega, katere vlada je bila Panici nenaklonjena. Naglašala je, da se je Panica sprijaznil z vlado Stamboliškega in da je po njega padcu Panica pobegnil iz Bolgarije. Obširno je očitala razmere v organizaciji makedonskih beguncev. Obtoženka priznava, kako je prišlo do nesoglasja in da je že leta 1924 sklenila Panico umoriti. Priznala je odkrito umor oziroma atentat na Panico in to iz političnih razlogov. Zasiševanje obtoženke, ki je jetnica, se je nadaljevalo ves dan in danes dopoldne se pred sodiščem nadaljuje razprava.

Borzna poročila.

Ljubljanska borza.

ZITNI TRG

Pšenica domača fco. Ljubljana, denar 255; koruza sremška fco. nakladalna postaja, denar 182.52; koruza v storžih, par. slay. postaja, blago 75; koruza nova, nov., dec. jan., par. slay. postaja 100% pri sklepu, blago 122.50; fižol ribičan fco. Ljubljana, denar 300; fižol mandalon fco. Ljubljana, denar 300; fižol koks, fco. Ljubljana, denar 325.

LESNI TRG

Hmelovke ravne neobeljene od 6 m na prej komad fco. meja trans., blago 6.25; breza okrogla od 10-30 cm fco. meja, blago 380; frze vel. 4-10 cm, od 25-60 cm, fco. meja 1300; bukova drva 1 m dolga, fco. nakladalna postaja, 5 vag., denar 17.50, blago 17.50, zaključki 17.50.

EFEKTI

2% drž. renta za vojno škodo 370 da 378; 7% invest. posojilo iz l. 1921 80; Celjska posojilnica d. d. 201-205; Ljubljanska kreditna banka 220; Merkantilna banka 100 do 104; Prava hrvatska štedionica 1000-1008; Kreditni zavod 175-185; Strojne tovarne in livarne 125-126; Trboveljska premož. kopna družba 360-370; Nihag. 37-39; Zdrženje papirnice 130; Strojne tovarne d. d. Ljubljana 165-180; Sešir 115-150; 4% kom. zad. dež banke 20-25; 4% zast. 1 kr. dež banke 20-25

Zagrebska borza.

Dne 1. oktobra. Sprejeto ob 13.

Devize: Curih 10.86-10.94; Praga 166.35-168.35; Pariz 265.60-269.50; Newyork 56.075-56.675; London 272.60-274.60; Milan 228.66-231.06; Berlin 13.37-13.47; Dunaj 0.079088-0.080088.

Valute: lira 228.80-231.20.

7% invest. pos. 83, 2 1/2% drž. renta 372-374, Ljubljanska kreditna 220, Centralna banka 11, Hrv. eskpt. banka 135-136, Kreditna banka Zagreb 139-140, Hipotekarna banka 73-73.50, Jugobanka 112-115, Prastedionica 1007-1010, Slavenska banka 49.50-50, Eksploatacija 52 1/2-56, Drava dd. Osijek 260, Sečerana Osijek 520-530, Isis dd. 68, Nihag 38, Gutman 435-445, Slaveks 140-150, Slavonija 54-54.50, Trboveljska 360-65, Union 450, Vevče 120.

Inozemske borze.

Curih, 1. oktobra. Predborza: Beograd 9.175-9.20, Pariz 24.50-24.53, London 25.095-25.105, Newyork 518-518.50, Milan 20.05-21.05, Praga 15.34-15.37, Dunaj 0.0073-0.00733.

Trst, 1. oktobra. Predborza: Beograd 43.55-43.70, Pariz 116.30-116.60, London 119.30-119.50, Newyork 24.60-24.65, Praga 72.25-73.25, Curih 476-479, Dunaj 0.0345-0.0355.

Darujmo za sokolski Tabor!

Gospodarstvo

Splošne dolžnosti davkoplačevalcev v IV. četrtletju 1925

(Opozoritev Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

I. STANOVANJSKI IZKAZI.

Do dne 30. novembra t. l. morajo vsi posestniki hiš v ljubljanski in mariborski oblasti vložiti sami ali po svojih namestnikih pri pristojnih davčnih oblastih hišne in stanovanjske izkaze, če so hiše dane v najem, za v najem neoddana posloplja pa za znanec prebivalcev takih posloplj.

Tiskovine se dobivajo brezplačno pri vseh davčnih oblastih in davčnih uradih.

II. DAVEK NA ZASLUŽEK TELESNIH DELAVCEV.

S 1. aprilom t. l. se je uvedel v naš državi davek na zaslupek onih telesnih delavcev, ki so stari nad 18 let in izpod 65 let, ako zaslužijo na leto preko 5000 Din. Izvzeti so le sezonski kmetijski delavci (dni-narij). Za telesne delavce, ki so zavezani temu davku, se smatrajo poleg poslov in slug vsi obrtniški in trgovski pomočniki in vajenci, industrijski delavci itd. brez ozira na spol. — Davek, ki naj nadomesti dohodnino, znaša s pribitki, invalidskim davkom in vojaško komorsko doklado vred 3,3% od kosmatega zaslužka. Davka prost je edino zaslupek za čezurno delo. Zaslužku pa je priležni tudi naravnih prejemkov. Glede ocene naravnih prejemkov je generalna direkcija neposrednih davkov odredila, da se mora vrednost proste hrane gibati med 240 do 480 Din, vrednost prostega stanovanja pa med 60 do 120 Din mesečno.

Za davek jamčijo delodajalci. Za telesne delavce, ki so v službi podjetniških, stavbenih, industrijskih in tovarniških obratov sploh, dalje v hotelskih in restavracijskih

podjetjih in v veletrgovinah, poberejo delodajalci davek ob izpustu zaslužka in ga s posebnim seznamom v dveh izvodih odpremiti davčnemu uradu takoj po preteku vsakega meseca.

Ostali delodajalci morajo za vsakega delavca ob sprejemu v službo tekom leta predložiti davčnemu oblastvu prijavo za odmero davka. Davčno oblastvo odmeri na podlagi prijave davka in delodajalec mora odmerjeni davek v četrtletnih obrokih odpremiti davčnemu uradu z davčno knjižico dotičnega delavca. Do konca januarja vsakega leta pa morajo taki delodajalci predložiti prijave o zaslužku, izplačanem delavcem v preteklem letu. Ti delodajalci pa so upravičeni, ako to želijo, davek — enako kot voleobrat — odpremiti mesečno s seznamom.

Do kdaj in na kak način je odpremiti davek za nazaj in podrobnosti za odpremiti tega davka v bodoče, objavi finančna delegacija v Ljubljani v najkrajšem času s posebnim razglasom v Uradnem listu.

III. DAVEK NA POSLOVNI PROMET.

Davčni zavezanci, ki so dolžni voditi za davek na poslovni promet knjigo opravljene prometa (poleg podjetij, ki javno polagajo račune in družb z omejeno zavezo vsi obrati, katerih promet je presegel v letu 1923 vsto 360.000 Din), so dolžni odpremiti davek za III. četrtletje 1925 do 30. oktobra 1925 in hkratu predložiti prijavo.

Zamudniki se se posebej opozore na svojo dolžnost ali s posebnim pozivom ali z javnim razglasom ter z zapretilom uradne ocene in rednostnih glob.

Kdor vložil nepravilno prijavo, izgubi pravico pritožbe.

IV. DOSPELOST DIREKTHNIH DAVKOV.

Dne 1. novembra dospo v plačilo vsi direktni davki za IV. četrtletje 1925. Dav-

čni uradi so upravičeni jih prisilno izterjati, ako se ne plačajo v 14 dneh po dospelosti in zaračunavati poleg 12% zamudnih obresti še za opomin 4% terjane zneska.

V. DOPOLNILNA PRENOSNA TAKSA.

Od dopolnilne prenosne takse v letnem znesku nad 500 Din je plačati tretji obrok od 1. do 15. oktobra 1925. Kdor ne položi predpisane vsote v določenem roku, plača poleg redne takse 12% obresti in kot kazni še dvakratni znesek nepoložene takse.

—g. Odlikovani živinorejci. Veliki župan mariborske oblasti je odlikoval niže navedene posestnike za dobre uspehe v živinoreji s podelitvijo umetniško izdelane pohvalnice. Našteti so priglani na letošnja pomladanska licencovanja prvostane bika. To so naslednji posestniki: 1. marljadovska pasma. 1. 2/4letni bik železarne na Muti, srez Dravograd; 2. 4letni bik g. Franca Saterja, št. Andraž št. 109, obč. Golavabuka, srez Slovenjgradec; 3. 3letni bik g. Marije Strucelj, Mozirje okolica 29, srez Gornji grad; 4. 3/4letni bik g. Srečka Ročiča, Limbuš, srez Maribor desni breg; 5. 2/4letni bik g. Vincenca Breznika, Ivanjci 12, srez Ljutomer; 6. 4letni bik drž. vinarske šole v Mariboru. II. pomurska pasma. 1. 3/4letni bik g. Blaža Klanečka, Hajdina 56, srez Ptuj; 2. 2/4letni bik g. Jurija Zidaniška, Tolstivrih, srez Konjice; 3. 3/4letni bik g. grofa Herbersteina, Graščina Ravno-polje, srez Ptuj; 4. 3letni bik g. grofa Herbersteina, 5. 3letni bik g. grofa Herbersteina; 6. 2letni bik g. grofa Herbersteina, Hrastovec, občina Zavrč; 7. 2/4letni bik štajerske hranilnice v Podlehniku, srez Ptuj; 8. bik g. Ivana Kropceja, Zreče, srez Konjice; 9. 4/4letni bik g. Hugona kneza Windischgraeza, Konjice, srez Konjice; 10. 2/4letni bik g. Antona Pučnika, Gruševje; 11. 2letni bik g. Jožefa Majcena, Dobrova 6, obč. Celje okolica, srez Celje; 12. 2/4letni bik drž. kmetijske šole v St. Jurju ob j. ž., srez Celje; 13. 4/4letni bik g. Irme Jescheu-nig, Velika Pirešica 1. III. simodolska pasma. 1. 2letni bik g. Stefana Bakana, Nedelica 105, srez Dolnja Lendava; 2. 2letni bik g. Stefana Kiharja, Markišavci 20, srez Murska Sobota; 3. 2letni bik g. Janeza Kerčmarja, Križevci 39, srez Murska Sobota.

—g. Hmelj. Hmeljarsko društvo za Slovenijo SHS je razposlalo inozemskim časopisom sledeče poročilo: Zalec v Savinski dolini, 28. septembra. Zaradi izraelskih praznikov se je hmeljska kupčija pred nekaterimi dnevi ustavila; vendar pričakuje počilo število hmeljarjev, ki še niso prodali svojega pridelka, sigurno na zboljšanje tržnega položaja.

—g. Hmelj. XLIII. poročilo. Nürnberg, 29. septembra. Miren promet — nespremenjeno — čvrste cene — prodanih 120 bal.

—g. Resolucija z mednarodne konference kmetijskih združenj. Na mednarodni konferenci kmetijskih združenj, na kateri je bila zastopana tudi Jugoslavija in ki se je vršila v Bernu v Švici, je bila sprejeta resolucija, ki naglašajo potrebo ojačanja kmetijskih organizacij, da dobi kmetijstvo na narodnem in mednarodnem polju pripadajočo mu veljavo prehranjevalnega stanja za narode. Zaleti je, da se kmetijska združenja organizirajo za skupno akcijo. Sklenilo se je, da se predloži kmetijskim organizacijam vseh držav načrt pravih za mednarodno konferenco z vabilom, da se izrežejo glede pristopa k tej organizaciji. Povodom generalnega zborovanja mednarodnega kmetijskega inštituta leta 1926. bo v Rimu ustanovljen občni zbor za imenovanje organizacije.

—g. Letošnji pridelek žita se cenil po sestavi mednarodnega poljedelskega inštituta v Rimu za zelo bogato, vstevši ruske poračune, ki napovedujejo za Rusijo skoro enako žetev kakor pred vojno. Evropska žetev je najboljša, kakor že dolgo let ne in presega izredno ugodno leto 1923. Po žitni proizvodnji predvojnega doba zaostaja evropska žetev samo še za 7 milijonov stotov.

Ameriška žetev presega po najnovejših podatkih za eno petino povprečne žetve 1919 do 1923. Jako dobra je žetev v Južni Afriki, slaba v Aziji.

— Dobave. Direkcija državnega rudnika v Ljubli sprejema do 5. oktobra t. l. ponudbe glede dobave žitnikov (klinec); direkcija državnih železnic v Ljubljani do 6. okt. glede dobave raznih torb ter do 9. oktobra glede dobave jeklenih kroglic za ležišča; direkcija državnega rudnika v Brezi do 20. oktobra glede dobave jamskih karbidnih svetilk. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 22. oktobra pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave 500 ton ostravskega plinskega premoga ter glede dobave 5000 kg banka-kositra; pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave železnega materiala; pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave materiala iz medi. — Dne 23. oktobra pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave 250 ton kovaškega premoga; pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave borovih in jelovih desk ter glede dobave telegrafsko telefonskega materiala; pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave bakrenih cevi in peči. Dne 24. oktobra pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave predmetov za signalne in varnostne naprave; pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave firme-za in glede dobave primesti za barve. — Dne 25. oktobra pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave hrastovih pragov. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

• Osemnajstkrat se preobleče na dan. »New York Herald« poroča, da živi v Chicagu neki norec, ki se preobleče 18krat na dan. Udrženje krojačev mu je podarilo častno kolajno in ga proglasilo za najbolje oblečenega med vsemi, ki so posetili tamošnji zadnji kongres.

Originalne (prave) potrebščine fixat in preservat za Opalograph dobite edino le pri L. Baraga, Selenburgova ulica štev. 6. Telefon št. 980

Nikar!

ne kupujte

blaga: dublne od najboljših do najcenejše vrste, fine kamgarne, češko sukno, blago za damске plašče kakor tudi vsakovrstne barhente, flanel, šifone, kontenine, hlačevino in zapet iz prvovrstnih tu- in inozem. tovarn

Pri odjemu tež 500 Din — je 5% popusta! Krojači in šivlje popust pri vsaki svoti!

Podružnica: LJUBLJANA Sv. Petra c. 23

Podružnica: GORENJSKO Srednja vas 2

IVAN KOS

Siška, Celovška c. 63

Trebatе li kola na 4 sedala

tada kupite jedan Tatra-auto

Trebatе li kola na 6 sedala

tada kupite jedan Benz-auto

Trebatе li jedna prava teretna kola

tada kupite jedan Benz-Gaggenau

čine čete prištediti vrijeme, novac i srđbu! Dokazute to velika ruska utrka. najtežja ispitna vožnja godine 1925. — Više od 5000 kilometara vožnje po najgorjim cestama preko neprohodimih stapa i dvokratni prelaz Kavkaza, sve to stavilo je na najtežju kušnju vozača i vozilo.

Vermirovski na Tatra (Serienwagen) I. nagrada za čvrstoću konstrukcije i ekonomičnost. Kissel na 16/50 PS Benz (Serienwagen) I. nagrada za štedljivost i I. nagrada na vozača, Hantz na teretnim kolima Benz od 2 1/2 tone (Serienwagen) I. nagrada za čvrstoću konstrukcije i najvišju izdržljivost.

Na utrci: Wienerwald-Damenwertungsfahrt 5 Tatra na startu, 5 Tatra bez kaznene točke na cilju. — Schwabenbergrennen Budapest Tatra I, II. i III. nagrada.

Gen. zastupnik za S. H. S.: CH. NUSSER, Beograd, Cara Uroša 6 A. Telefon 28-14. München, Pettenkoferstrasse 31. Telefon 58.674.

Predstavnik firme nalazi se privremeno s automobilom za pokus u Zagrebu Palace-Hotel.

Šuligoj Vinko

nenadoma preminil.

Pogreb se bo vršil v petek, dne 2. oktobra 1925 ob štirih popoldne s Trdinove ulice 8 na pokopališče pri Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 1. oktobra 1925.

+

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani

javlja žalostno vest, da je njen dolgoletni in zvesti uslužbenec

Mali oglasi, ki služijo v posredovanje in socialne namene občin, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.

MALI OGLASI

Zenitve, dopisovanje, tor oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.—, Najmanjši znesek Din 10

Službe

Vpokojenec
išče službo vratarja ali sluga. — Dopolni na upravo «Slov. Naroda» pod «Vratar/3634».

Šofer
z večletno prakso, trezen in zanesljiv — išče službo; najraje na deželi v kaki graščini — Dopolni pod «Šofer/3663» na upr. «Slov. Naroda».

Din 10.000
posodi mlada gospa dotičnemu, ki ji preskrbi službo. Zmožna slovenskega in nemškega jezika ter strojepisja. Gre tudi kot blagajničarka. — Dopolni pod Izurjena/3670 na upravo «Slov. Nar.».

Absolventinja
trgovske šole, začetnica, zmožna slovenskega in nemškega jezika, nekoli-ko tudi srbohrvatskega. išče službo v pisarni ali trgovini V začetku za malo plačo. — Ponudbe pod «Strojepis/3643» na upravo «Slov. Naroda».

Ključ. pomočnik
priden in zanesljiv išče stalno službo. — Ponudbe pod «Ključavničarski pomočnik/3662» na upravo «Slov. Naroda».

Gospodična
ki je z dobrim uspehom dovršila trgovski tečaj, zmožna slovenskega in nemškega jezika ter strojepisja — išče službo kot vzgojiteljica k otrokom; obenem bi opravljala tudi pisarniške dela. — Dopolni pod «Prijateljica otrok/3670» na upravo «Slov. Naroda».

Prodaj
Zapravljivček
nov, lahak, z dvema se-dežema — prodaj Ivan Lah, kovač v Lescah. — Cena po dogovoru. 3602

Spalnico
iz orehovega lesa, skoro novo in stensko uro — ugodno prodam. — Ponudbe pod «Takoj/3672» na upravo «Slovenskega Naroda».

Železen štedilnik
velik, dobro ohranjen — naprodaj. — Ponudbe na upravo «Slov. Naroda» pod «Štedilnik/3660».

Kupim
Starine
prve vrste, n. pr. pohištvo, porcelan, steklenice, leseni lestenci itd. se kupujejo in plačujejo najbolje! — Ponudbe z natančnim popisom in navedbo cene na: Julij pl. Huebmershofen-Silber-nagel, Zagreb, Ilirij 324

Stanovanja
Opremljena soba
s posebnim vhomom in električno razsvetljavo se odda takoj boljšemu gospodu. — Naslov pove upravo «Sl. Nar.». 3676

Prazno sobo
s posebnim vhomom v sredini mesta — išče gospodična. — Ponudbe na upravo «Slov. Naroda» pod «Prazna soba/3673».

25.000 dinarjev
posodim hišnemu gospodaru za stanovanje dveh sob in kuhinje — eventualno dve prazni sobi s souporno kuhinje. — Ponudbe pod «Brezobrestno posojilo/3659» na upr. «Slov. Naroda».

Nepremičnine
Posestvo
10 oravov zemlje, njiv, travnikov, gozd, gospodarsko poslopje s hlevom — se radi družinskih razmer takoj prodaj. — Ponudbe pod «Dolenjsko/3649» na upravo «Slov. Naroda».

Hišo z gostilno
gospodarskim poslopijem, dva vrta, sadonosni ter njivo v prometnem kraju — prodam — Vpraša se pri Franc Koropecu, Konjice. 3666

Razno
Damski klobuki
vs popravila najceneje v lopi št. 10, Vodnikov trg. 3664

Javna dražba.
Prostovoljna javna dražba novih čevljev se vrši dne 5. in 6. oktobra od 9. ure popoldne naprej v Hrenovi ulici št. 4. — Kupci se vabijo. 3674

Slike za legitimacije
izdeluje najhitreje fotograf HUGON HIBSER, Ljubljana, Valvazorjev trg. 167/L

Špago, dreto
in vse vrste vrvarskih izdelkov ter v to strobo spadajoče blago dobite v skladišču «Konopjara» Ljubljana, Gosposvetska cesta 2. 103/m

Ako se hočeš hitro in bogato poročiti,
ne pozabi inserirati v „Slov. Narodu“!

Makulturni papir

à kg Din 5.—

prodaja

uprava «Slovenskega Naroda»

TA JE PRAVA IZ KATERE SE NAPRAVI DOBRA KOLINJKA KAVA.

K.C. KAVA

— ČAJ K. I. C. POPOFF —

THE TEA

se zopet dobi v vseh boljših trgovinah

se zopet dobi v vseh boljših trgovinah

Gen. zastop: C. C. Latipak S. C., Zagreb, Vlaška 46-a, telef. 2-73

Dr. Pavel Avramović

zopet redno ordinira vsak dan od 9.—11. popoldne in od 2.—4. popoldne

Aleksandrova cesta 7

Vhod Bethovnova ulica 9 3665

†

Odbor Zveze ruskih akademikov v Ljubljani naznanja, da je preminil 30. septembra ob 11. njen član

Georgij Mihajlovič Mastikov

stud. mont.

Pogreb pokojnika se bo vršil v petek 2. oktobra ob dveh popoldne iz mrtvašnice deželne bolnice.

V LJUBLJANI, 30. septembra 1925.

Odbor.

†

Popravila

preoblikovanje vseh vrst klobukov kakor tudi

novosti

vedno v zalogi najceneje v modnem salonu

Stuchly-Maske

Židovska ulica 3 3661